

Dalabyggð

Ársreikningur
2019

Dalabyggð
Miðbraut 11
370 Búðardal

Kt. 510694-2019

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar	3
Áritun óháðs endurskoðanda	4
Rekstrarreikningur	6
Efnahagsreikningur	7
Sjóðstreymisyfirlit	9
Skýringar	10

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar

Ársreikningur Dalabyggðar er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins á árinu námu 962,0 millj. kr. samkvæmt ársreikningi fyrir A og B hluta, en þar af námu rekstrartekjur A hluta 791,5 millj. kr.

Álagningarhlutfall útsvars var 14,52% sem er lögbundið hámark. Álagningahlutfall fasteignaskatts nam 0,50% í A-flokk sem er lögbundið hámark, í B-flokki nam álagningarhlutfallið 1,32% sem er lögbundið hlutfall. Í C-flokki nam álagningarhlutfallið 1,50% en lögbundið hámark þess er 1,32%. Sveitarstjórnir hafa heimild til að hækka álagningarhlutfall í A og C-flokki um allt að 25% umfram framangreind hámark.

Rekstrarniðurstaða A og B hluta var jákvæð um 64,5 millj. kr., en rekstrarniðurstaða A hluta var neikvæð um 220,1 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi. Eigið fé sveitarfélagsins í árslok 2019 nam 801,5 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi, en eigið fé A hluta nam 690,3 millj. kr.

Covid-19 heimsfaraldurinn sem nú gengur yfir mun hafa veruleg áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talið efnahagsleg. Veruleg óvissa ríkir um efnahagsleg áhrif faraldursins s.s. vegna óvissu um hve lengi hann mun vara og hver áhrifin munu verða eftir að honum líkur. Vænta má að áhrif á rekstur sveitarfélagsins verði umtalsverð m.a. vegna lægri skatttekna og annarra tekna, frestun gjaldþaga og aukinna útgjalda. Sjá nánar í skýringu 21.

Ársreikningur Dalabyggðar fyrir árið 2019 er tilbúinn til endurskoðunar og afgreiðslu í sveitarstjórn.

Búðardal, 26. 03. 2020.

Sveitarstjóri:

Byggðarráð:

Glúki Guðbjörnsson
Þuridur Ósmíðard.
Sigríður H. Svartz.

Ársreikningur Dalabyggðar fyrir árið 2019 hefur hlotið afgreiðslu sveitarstjórnar í samræmi við ákvæði 61. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 og er staðfestur og áritaður við síðari umræðu í sveitarstjórn.

Búðardal, 14. 05. 2020.

Sveitarstjórn:

Einar Jón Geirsson
Ragnhildur Palsd.
Glúki Guðbjörnsson
Þuridur Ósmíðard.

Palmi Jóhannsson,
Sigríður H. Svartz
Eyjólfur Ingvi Bjarnason

Áritun óháðs endurskoðanda

Til sveitarstjórnar Dalabyggðar

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Dalabyggðar fyrir árið 2019, sem hefur að geyma samstæðureikning fyrir sveitarfélagið, þ.e. sveitarsjóð, stofnanir þess og fyrirtæki með sjálfstætt reikningshald. Hann greinist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sveitarfélagsins 31. desember 2019 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2019, í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð sveitarfélaginu í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur, International Ethics Standards Board for Accountants Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) og siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt aðrar siðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur og IESBA Code. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð sveitarstjórnar og sveitarstjóra á ársreikningnum

Sveitarstjórn og sveitarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber sveitarstjórn og sveitarstjóra að leggja mat á rekstarhæfi sveitarfélagsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi nema það sé ekki lengur til staðar.

Sveitarstjórn og sveitarstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins, frh.:

- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun sveitarstjórnar og sveitarstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um áframhaldandi rekstrarhæfi sveitarfélagsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni haft neikvæð áhrif á rekstrarhæfi sveitarfélagsins.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum við nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna varðandi fjárhagslegar upplýsingar rekstrareininga sem falla undir starfsemi sveitarfélagsins til að geta gefið álit á ársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar sveitarfélagsins og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum sveitarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu sveitarstjóra og sveitarstjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Borgarnesi, 14. 5. 2020

KPMG ehf.

Haraldur Óni Reynisson

Rekstrarreikningur ársins 2019

	Skýr.	A hluti			A og B hluti		
		Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Ársreikningur 2018
Rekstrartekjur							
Útsvar og fasteignaskattur	4	369.113	377.375	353.472	362.422	375.369	347.465
Framlög Jöfnunarsjóðs	4	304.053	295.132	300.596	304.053	295.132	300.596
Aðrar tekjur	4	118.341	144.127	119.932	295.511	323.877	282.414
		<u>791.508</u>	<u>816.634</u>	<u>774.000</u>	<u>961.986</u>	<u>994.378</u>	<u>930.476</u>
Rekstrargjöld							
Laun og launatengd gjöld	5	398.016	437.912	391.580	506.335	546.048	487.258
Lífeyrisskuldbinding, breyting		19.877	3.048	7.293	19.877	3.048	7.293
Annar rekstrarkostnaður		565.932	619.434	276.714	320.342	380.663	334.038
		<u>983.824</u>	<u>1.060.394</u>	<u>675.588</u>	<u>846.554</u>	<u>929.759</u>	<u>828.590</u>
Reikstrarniðurstaða (neikvæð) fyrir afskriftir		(192.317)	(243.760)	98.412	115.432	64.618	101.886
Afskriftir	8	(19.498)	(20.211)	(19.890)	(35.556)	(34.327)	(33.307)
Rekstrarniðurstaða (neikvæð) án fjármagnst. og fjármagnsgj.		(211.815)	(263.972)	78.522	79.877	30.292	68.579
Fjármunatekjur og (fjármagns- gjöld)	6	(8.302)	(160)	2.471	(15.796)	(17.866)	(19.755)
Tekjuskattur	12	0	0	0	19	(203)	7
Hlutdeild minnihluta í afkomu		0	0	0	384	(185)	606
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	14	(220.117)	(264.131)	80.993	64.483	12.038	49.437

Efnahagsreikningur

Eignir					
	Skýr.	A hluti		A og B hluti	
		2019	2018	2019	2018
Fastafjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir:					
Fasteignir, lóðir og lendumur		651.705	621.488	878.693	854.507
Gatna- og veitukerfi		7.742	8.097	142.748	157.970
Áhöld og tæki		14.551	16.361	21.595	24.924
	8	673.999	645.946	1.043.035	1.037.401
Áhættufjármunir og langtímakröfur:					
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum	9	161.211	149.211	68.003	56.003
Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs	10	78.390	81.522	78.390	81.522
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	11	0	125.512	0	0
Tekjuskattseign	12	0	0	1.419	1.400
		239.601	356.245	147.812	138.926
Fastafjármunir		913.600	1.002.192	1.190.848	1.176.327
Veltufjármunir					
Birgðir		0	0	14.442	12.672
Skammtímakröfur:					
Óinnheimtar tekjur	13	81.063	59.657	110.561	61.939
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki		216.440	295.479	0	0
Aðrar skammtímakröfur		8.447	5.069	10.897	10.594
Næsta árs gjaldf. v. Brúar lífeyrissjóðs	10	3.132	3.132	3.132	3.132
Næsta árs afborganir eigin fyrirtæki	11	0	9.774	0	0
Handbært fé	3l	128.257	110.082	165.697	135.838
Veltufjármunir		437.339	483.194	304.729	224.175
Eignir samtals		1.350.939	1.485.386	1.495.576	1.400.502

31. desember 2019

Eigið fé og skuldir

Skýr.	A hluti		A og B hluti		
	2019	2018	2019	2018	
Eigið fé					
Eiginfjárreikningur	14	690.288	886.150	801.520	712.782
Hlutdeild minnihluta í eigin fé		0	0	42.815	43.199
		690.288	886.150	844.335	755.981
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbinding	15	110.215	94.163	110.215	94.163
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	16	201.924	227.038	338.685	367.643
Langtímaskuldir við eigin fyrirtæki	11	35.939	37.729	0	0
		237.863	264.767	338.685	367.643
Skammtímaskuldir					
Skuldir við eigin fyrirtæki		147.597	87.639	0	0
Næsta árs afborganir langtímaskulda	16	30.391	27.629	37.935	34.874
Næsta árs afborganir langtímask. eigin ft.	11	2.799	2.609	0	0
Skammtímahluti lífeyrisskuldbindingar	15	3.490	2.940	3.490	2.940
Aðrar skammtímaskuldir		128.297	119.490	160.917	144.903
		312.573	240.306	202.342	182.716
Skuldir og skuldbindingar samtals		660.651	599.236	651.242	644.522
Eigið fé og skuldir samtals		1.350.939	1.485.386	1.495.576	1.400.502

Sjóðstreymisýfirlit árið 2019

	Skýr	A hluti			A og B hluti		
		Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Ársreikningur 2018
Rekstrarhreyfingar							
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	14	(220.117)	(264.131)	80.993	64.483	12.038	49.437
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:							
Afskriftir	8	19.498	20.211	19.890	35.556	34.327	33.307
Verðbætur og gengismunur		6.699	3.577	3.802	9.432	9.172	11.039
Tekjuskattseign, breyting	12	0	0	0	(19)	0	(7)
Hlutdeild minnihluta í afkomu		0	0	0	(384)	0	(606)
Breyting á lífeyrisskuldbindingu	15	19.877	0	7.293	19.877	0	7.293
Veltufé (til) frá rekstri		(174.044)	(240.343)	111.978	128.944	55.536	100.464
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:							
Birgðir, breyting		0	0	0	(1.770)	0	2.328
Óinnheimtar tekjur, breyting		(21.405)	0	12.347	(48.622)	0	11.977
Aðrar skammtímakröfur, breyting		(3.376)	0	5.179	(300)	(19.000)	4.529
Skammtímaskuldir, breyting		8.808	0	(5.338)	16.015	0	(22.106)
Greitt vegna lífeyrissk. bindingar	15	(3.275)	0	(3.060)	(3.275)	0	(3.060)
Fyrirframgreiðsla v. uppgjörs við Brú, breyting	10	3.132	3.132	(84.654)	3.132	3.132	(84.654)
Samtals		(16.116)	3.132	(75.527)	(34.821)	(15.868)	(90.985)
Handbært fé (til) frá rekstri		(190.161)	(237.211)	36.452	94.123	39.668	9.478
Fjárfestingarhreyfingar							
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.	8	(23.295)	(28.500)	(22.405)	(16.935)	(67.431)	(131.524)
Stofnframlag		(12.000)	(14.000)	0	(12.000)	(14.000)	0
Langtímakr. á eigin ft, breyting.....	11	134.784	1.006	9.033	0	0	0
Fjárfestingarhreyfingar		99.489	(41.494)	(13.372)	(28.935)	(81.431)	(131.524)
Fjármögnunarhreyfingar							
Skuldir við lánastofnanir, breyting.....		0	19.000	0	0	19.000	0
Tekin ný langtímalán		0	0	82.134	0	50.000	132.134
Afborganir langtímalána	16	(27.973)	(28.762)	(26.341)	(35.328)	(36.109)	(32.071)
Viðskiptastaða eigin fyrirtækja, breyting		138.996	293.857	(73.128)	0	0	0
Langtímaskuldir við eigin fyrirtæki, breyting		(2.176)	(2.632)	(2.176)	0	0	0
Fjármögnunarhreyfingar		108.847	281.463	(19.511)	(35.328)	32.891	100.064
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		18.175	2.758	3.567	29.860	(8.872)	(21.985)
Handbært fé Dalagistingar 1.1.2018		0	0	0	0	0	15.990
Handbært fé í ársbyrjun		110.082	63.847	106.515	135.839	88.540	141.834
Handbært fé í árslok		128.257	66.605	110.082	165.697	79.668	135.838

Skýringar

1. Upplýsingar um sveitarfélagið

Dalabyggð er sveitarfélag á Vesturlandi og voru íbúar þess 634 þann 1. desember 2019. Skrifstofa sveitarfélagsins er að Miðbraut 11 í Búðardal.

Mælt er fyrir um grundvallarþætti stjórnáslu og starfsemi sveitarfélaga í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Samstæðuársreikningur Dalabyggðar fyrir árið 2019 hefur að geyma ársreikning fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Til samræmis við reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015 er settur fram rekstrarreikningur, efnahagsreikningur, sjóðstreymisýfirlit og viðeigandi skýringar fyrir A hluta sveitarfélagsins.

Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Hér er um að ræða Aðalsjóð og Eignasjóð Dalabyggðar. Til B hluta teljast fjárhagslega sjálfstæð fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins, en rekstur þessara fyrirtækja er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Félagslegar íbúðir, Vatnsveita, Fráveita, Dalaveitur ehf., Dvalarheimilið Silfurtún, Dalagisting ehf. og Fasteignafélagið Hvammur ehf.

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Stöður í efnahagsreikningi milli rekstrareininga og viðskipti milli þeirra eru felld út í ársreikningi. Af viðskiptum milli rekstrareininga sveitarfélagsins má nefna álagða fasteignaskatta, húsaleigu Eignasjóðs og önnur innbyrðis viðskipti vegna kaupa á vöru og þjónustu.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum, nema annað sé tekið fram.

a. Innlausn tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð niðurfærsla vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna heyra útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, auk annarra tekna sem hafa ígildi skatta, svo sem lóðarleiga.

Tekjur af sölu þjónustu og vöru eru færðar þegar afhending hefur farið fram og kröfuréttur myndast.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við höfuðstól og skilmála vaxtaberandi krafna. Arðstekjur eru færðar til tekna þegar réttur til þeirra hefur myndast.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er reiknað sem mismunur söluverðs og bókfærðs verðs og er hann færður í rekstrarreikning meðal rekstrartekna eða -gjalda, eftir því sem við á.

b. Færsla gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

c. Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í árslok. Verðlagsbreytingar og gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir, aðrir en lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af, eru færðir til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum.

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðar á gangvirði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirbyggjandi leigusamningum sé það lægra. Lóðir og lendur eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Endurmat lóða og lendna er fært í eiginfjárreikning.

e. Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til 10% niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími rekstrarfjármuna greinist þannig:

Fasteignir.....	25-40 ár
Veitukerfi.....	25-40 ár
Gatnakerfi.....	25 ár
Vélar, áhöld og tæki.....	3-10 ár

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru ekki afskrifaðar.

f. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum og stofnframlög í byggðasamlögum og eigin fyrirtækjum eru færðir á kostnaðarverði að teknu tilliti til niðurfærslu vegna virðisrýrnunar. Framlög sveitarfélagsins til byggðasamlaga og ýmissa verkefna teljast hluti kostnaðar vegna viðeigandi málaflökks.

g. Langtímakröfur

Langtímakröfur eru færðar til eignar í samræmi við lánskjör. Næsta árs og gjaldfallnar afborganir langtímakrafna eru færðar í efnahagsreikningi meðal veltufjármuna.

h. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjors A-deildar á árinu 2018 er færð til eignar og er framlag í lífeyrisaukasjóð gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015.

i. Tekjuskattseign

Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding þeirra fyrirtækja í B hluta sem eru tekjuskattsskyld er reiknuð og færð í ársreikninginn, en hún stafar af mismun á skattauppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattsstofn þessara fyrirtækja er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil þeirra.

Samkvæmt gildandi skattalöggjöf er yfirfæranlegt skattalegt tap nýtanlegt á móti skattskyldum hagnaði í tíu ár frá því það myndast. Lagt hefur verið mat á nýtingu yfirfæranlegs skattalegs taps og tekjuskattseign vegna yfirfæranlegs skattalegs taps færð upp að því marki sem talið er að það muni nýtast.

j. Birgðir

Birgðir af vörum eru metnar á síðasta innkaupsverði.

k. Óinnheimtar tekjur og aðrar kröfur

Óinnheimtar tekjur, aðrar kröfur og verðbréf eru færð niður til að mæta almennri áhættu sem fylgir kröfueign sveitarfélagsins, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennri áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

l. Handbært fé

Sjóðir og bankainnstæður teljast til handbærs fjár.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

m. Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð sem langtímaskuld í efnahagsreikningi á grundvelli tryggingarfræðilegrar úttektar. Reiknuð breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi sbr. skýringu 15.

n. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar í efnahagsreikning í árslok eins og lánskjör segja til um. Næsta árs afborganir langtímaskulda eru færðar meðal skammtímaskulda.

o. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahags

Upplýsingar um ábyrgðir og skuldbindingar sveitarfélagsins utan efnahagsreiknings eru birtar í skýringu 18.

p. Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2019 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, sjóðstreymisyfirliti og skýringum. Um er að ræða fjárhagsáætlun með viðaukum sem sveitarstjórn hefur samþykkt. Gerð er grein fyrir upphaflega samþykkttri fjárhagsáætlun, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum í skýringum 23 og 24.

Skýringar, frh.:

4. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Ársreikningur 2018
Útsvar og fasteignaskattur:						
Útsvar.....	300.715	307.858	292.660	300.715	307.858	292.660
Fasteignaskattur.....	61.524	62.646	54.883	54.833	60.640	48.876
Lóðarleiga.....	6.874	6.871	5.929	6.874	6.871	5.929
	369.113	377.375	353.472	362.422	375.369	347.465
Framlög Jöfnunarsjóðs:						
Framlag vegna tekjujöfnunar.....	35.601	39.760	24.198	35.601	39.760	24.198
Framlag vegna fasteignaskatts...	53.467	49.789	48.292	53.467	49.789	48.292
Framlag vegna útgjaldajöfnunar.	127.235	117.080	142.076	127.235	117.080	142.076
Framlög vegna grunnskóla.....	86.299	85.722	83.330	86.299	85.722	83.330
Önnur framlög.....	1.450	2.781	2.700	1.450	2.781	2.700
	304.053	295.132	300.596	304.053	295.132	300.596
Skatttekjur samtals	673.166	672.507	654.068	666.475	670.501	648.062
Aðrar tekjur:						
Aðrar tekjur.....	118.341	144.127	119.932	295.511	323.877	282.414
Rekstrartekjur samtals.....	791.508	816.634	774.000	961.986	994.378	930.476

5. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

Laun	321.493	347.531	315.332	409.879	434.268	393.019
Launatengd gjöld	72.523	86.882	72.723	92.512	108.280	90.778
Framlög vegna uppgjörs						
A deildar Brúar lífeyrissjóðs.....	3.132	3.500	3.132	3.132	3.500	3.132
Annar áfall. launakostn., breyt....	868	0	393	813	0	330
Laun og launat. gjöld.samt.	398.016	437.912	391.580	506.335	546.048	487.258
				2019	2018	
Fjöldi starfsmanna í árslok.....				104	122	
Fjöldi stöðugilda í árslok.....				55	54	
Ársverk.....				56	55	
Laun og launatengd gjöld sveitarstjóra og sveitarstjórnar.....				39.938	39.258	

6. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Ársreikningur 2018
Vaxtatekjur og verðbætur.....	3.522	3.168	2.181	3.544	3.198	2.214
Arður af eignarhlutum.....	3.510	2.845	3.133	3.510	2.845	3.133
Vaxtagjöld og verðbætur	(15.236)	(14.897)	(18.016)	(22.696)	(23.910)	(24.607)
Gengismunur.....	0	0	0	(155)	0	(496)
Vextir frá eigin fyrirtækjum.....	(98)	8.723	15.172	0	0	0
Fjármunat. og (fjármagnsgj.) samt....	(8.302)	(160)	2.471	(15.796)	(17.866)	(19.755)

Skýringar, frh.:

7. Heildaryfirlit um rekstur

Rekstur málaflokka, stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins greinist þannig:

	Ársreikningur 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Ársreikningur 2018
Aðalsjóður:			
Skatttekjur	684.734	682.899	664.770
Félagsþjónusta	(25.978)	(29.495)	(23.530)
Heilbrigðismál	(1.078)	(1.085)	(518)
Fræðslu- og uppeldismál	(331.076)	(358.649)	(336.359)
Menningarmál	(63.942)	(69.239)	(58.972)
Æskulýðs- og íþróttamál	(54.630)	(63.530)	(55.242)
Brunamál og almannavarnir	(21.490)	(25.842)	(21.486)
Hreinlætismál	(27.737)	(25.475)	(19.335)
Skipulags- og byggingarmál	(16.169)	(26.075)	(6.967)
Umferðar- og samgöngumál	(8.277)	(11.585)	(11.625)
Umhverfismál	(9.220)	(12.673)	(12.962)
Atvinnumál	(14.175)	(23.636)	(21.353)
Framlög til B hluta	(295.754)	(300.000)	0
Sameiginlegur kostnaður	(94.627)	(85.955)	(90.431)
Lífeyrisskuldbinding og viðbótarframlag til Brúar lífeyrissjóðs	(23.009)	(6.548)	(10.426)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	6.363	19.348	24.332
Aðalsjóður samtals	(296.065)	(337.540)	19.895
A hluta stofnanir:			
Eignasjóður	75.948	73.409	61.098
A hluti samtals	(220.117)	(264.131)	80.993
B hluta fyrirtæki:			
Vatnsveita	10.397	9.124	8.303
Fráveita	3.004	3.905	1.106
Dalaveitur	(12.595)	(8.064)	(6.332)
Dvalarheimilið Silfurtún	286.756	269.267	(30.812)
Félagslegar íbúðir	(2.563)	(1.285)	(3.298)
Fasteignafélagið Hvammur ehf.	(1.391)	(1.546)	(2.430)
Dalagisting ehf.	609	4.953	1.301
Hlutdeild minnihluta í afkomu	384	(185)	606
A og B hluti	64.483	12.038	49.437

8. Varanlegir rekstrarfjármunir

a. Bókfært verð

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir og lóðir	Gatnakerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
A hluti:				
Heildarverð 1.1.2019	1.191.007	8.877	49.335	1.249.219
Afskrifað áður	(569.519)	(780)	(32.974)	(603.273)
Bókfært verð 1.1.2019	621.488	8.097	16.361	645.946
Endurmat lóða og lenda	24.255	0	0	24.255
Viðbót á árinu	23.295	0	0	23.295
Afskrifað á árinu	(17.333)	(355)	(1.809)	(19.498)
Bókfært verð 31.12.2019	651.705	7.742	14.551	673.999
Heildarverð 31.12.2019	1.238.557	8.877	49.335	1.296.769
Afskrifað samtals	(586.852)	(1.135)	(34.783)	(622.770)
Bókfært verð 31.12.2019	651.705	7.742	14.551	673.999
Afskriftarhlutföll	0-4%	4%	10-30%	

8. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

A og B hluti:	Fasteignir og lóðir	Gatna- og veitukerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
Heildarverð 1.1.2019	1.595.333	195.734	71.637	1.862.704
Afskrifað áður	(740.826)	(37.765)	(46.712)	(825.303)
Bókfært verð 1.1.2019	854.507	157.970	24.924	1.037.401
Endurmat lóða og lenda	24.255	0	0	24.255
Viðbót á árinu	27.543	(10.608)	0	16.935
Afskrifað á árinu	(27.612)	(4.614)	(3.330)	(35.556)
Bókfært verð 31.12.2019	878.693	142.748	21.595	1.043.035
Heildarverð 31.12.2019	1.647.131	185.126	71.637	1.903.894
Afskrifað samtals	(768.438)	(42.379)	(50.042)	(860.859)
Bókfært verð 31.12.2019	878.693	142.748	21.595	1.043.035
Afskriftarhlutföll	0-4%	2,5-4%	10-30%	

b. Fjárfesting

Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum á árinu 2019 greinist þannig:

A hluti:	Fjárfesting 2019	Áætlun 2019 með viðaukum	Mismunur við áætlun
Grunnskóli Búðardal.....	12.420	12.000	420
Vinabær.....	1.345	2.000	(655)
Slökkvistöð.....	1.434	2.000	(566)
Götur.....	0	3.500	(3.500)
Stjórnsýsluhús.....	5.788	5.000	788
Laugaskóli.....	1.263	3.000	(1.737)
Tjaldsvæði Búðardal, endurbætur.....	1.044	1.000	44
A hluti samtals	23.295	28.500	(5.206)
B hluti:			
Fráveita:			
Fráveitukerfi.....	6.957	14.000	(7.043)
Fráveita samtals	6.957	14.000	(7.043)
Silfurtún:			
Fasteignir	4.248	12.000	(7.752)
Silfurtún samtals	4.248	12.000	(7.752)
Dalaveitur ehf.:			
Ljósleiðari, framkvæmdakostnaður	39.616	69.000	(29.384)
Tengijöld og önnur framlög	(57.182)	(56.069)	(1.113)
Dalaveitur samtals	(17.566)	12.931	(30.497)
B hluti Samtals	(6.361)	38.931	(45.292)
Samtals A og B hluti	16.935	67.431	(50.496)

c. Fasteignamat og vátryggingaverð

Brunabótamat, fasteignamat og bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna skiptist þannig í árslok 2019:

	A hluti	A og B hluti
Brunabótamat fasteigna.....	2.888.138	3.372.738
Fasteignamat.....	832.788	1.022.508
Vátryggingaverðmæti lausafjármuna.....	236.408	254.000
Vátryggingaverðmæti veitumannvirkja.....	0	850.012

9. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Stofnframlög og eignarhlutir í félögum greinast þannig:

	Eignarhlutur		Bókfært verð	
	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.	0,61%	0,61%	54.217	54.217
Dalagisting ehf.	72,69%	72,69%	48.749	0
Leið ehf.			99	99
Sorpurðun Vesturlands hf.	6,00%	6,00%	1.326	1.326
Fasteignafélagið Hvammur ehf.	60,46%	60,46%	79.873	0
Fóðuriðjan í Ólafsdal ehf.	35,84%	35,84%	12.060	12.060
ALMC hf.			26	26
Landskerfi bókasafna			362	362
Dalaveitur ehf.	100,00%	100,00%	15.500	0
Bakkahvammur hses.			12.000	12.000
			<u>224.211</u>	<u>80.089</u>
Niðurfærsla eignarhluta			(63.000)	(12.086)
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum samtals			<u>161.211</u>	<u>68.003</u>

10. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjors A-deildar á árinu 2018 er færð til eignar og er framlag í lífeyrisaukasjóðs gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015.

Fyrirframgreidd framlög vegna uppgjors við Brú lífeyrissjóð á árinu 2018 eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Sá hluti sem verður gjaldfærður á árinu 2020 er færður meðal veltufjármuna, en það sem kemur til gjaldfærslu síðar er fært meðal fastafjármuna. Gjaldfærslur vegna uppgjorsins eru færðar meðal launa og launatengdra gjalda í rekstrarreikningi.

Gjaldfærslur vegna uppgjorsins og staða fyrirframgreiðslunnar greinast þannig á árinu:

	A hluti	A og B hluti
Staða fyrirframgreiðslu í ársbyrjun.....	84.654	84.654
Gjaldfært á árinu.....	(3.132)	(3.132)
Staða fyrirframgreiðslu í árslok.....	<u>81.522</u>	<u>81.522</u>
Fyrirframgreiðsla greinist þannig í efnahagsreikningi:		
Næsta árs gjaldfærsla, færð meðal veltufjármuna.....	3.132	3.132
Langtímahluti fyrirframgreiðslu.....	<u>78.390</u>	<u>78.390</u>
Samtals í efnahagsreikningi.....	<u>81.522</u>	<u>81.522</u>
Fyrirframgreiðsla skiptist þannig í árslok:		
Framlag í lífeyrisaukasjóð.....	73.942	73.942
Framlag í varúðarsjóð.....	7.580	7.580
	<u>81.522</u>	<u>81.522</u>

Við útreikning á skuldaviðmiði er heimilt að draga frá bókfært verð fyrirframgreiðslu til Brúar lífeyrissjóðs.

11. Langtímakröfur og langtímaskuldir við eigin fyrirtæki

Breyting langtímakrafna A hluta á B hluta greinist þannig:	A hluti
Staða langtímakrafna í ársbyrjun	135.286
Afborganir langtímakrafna á árinu	(138.900)
Verðbætur	3.614
Langtímakröfur í árslok	<u>0</u>

Breyting langtímaskulda A hluta við B hluta greinist þannig:	A hluti
Staða langtímaskulda í ársbyrjun	40.338
Afborganir langtímaskulda á árinu	(2.678)
Verðbætur	1.077
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	38.737
Næsta árs afborganir	(2.799)
Langtímaskuldir í árslok	<u>35.939</u>

Afborganir langtímaskulda við eigin fyrirtæki í B hluta greinast þannig á næstu ár:

Árið 2020	2.799
Árið 2021	2.925
Árið 2022	3.056
Árið 2023	3.194
Árið 2024	3.337
Síðar	23.426
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	<u>38.737</u>

Reiknaðir eru 4,5% ársvextir á langtímakröfur á eigin fyrirtæki, en lánin eru bundin vísitölu neysluverðs.

12. Tekjuskattseign

Breyting tekjuskattseignar Fasteignafélagsins Hvamms ehf. greinist þannig	A og B hluti
Tekjuskattseign 1.1.2019.....	1.400
Reiknaður tekjuskattur ársins.....	19
Tekjuskattseign 31.12.2019.....	<u>1.419</u>
Tekjuskattseign Fasteignafélagsins Hvamms ehf. í árslok greinist þannig:	
Varanlegir rekstrarfjármunir.....	(4.051)
Yfirfæranlegt skattalegt tap.....	5.470
Tekjuskattseign 31.12.2019.....	<u>1.419</u>

13. Óinnheimtar tekjur

Óinnheimtar tekjur greinast þannig:	A hluti	A og B hluti
Óinnheimtar skatttekjur, heild.....	50.680	50.680
Niðurfærsla óinnheimtra skatttekna.....	(20.500)	(20.500)
Óinnheimtar skatttekjur að fráðreginni niðurfærslu.....	30.180	30.180
Óinnheimtar aðrar tekjur, heild.....	59.482	88.981
Niðurfærsla óinnheimta annarra tekna.....	(8.600)	(8.600)
Óinnheimtar aðrar tekjur að fráðreginni niðurfærslu.....	50.882	80.381
Oinnheimtar tekjur í árslok	81.062	110.561

Niðurfærsla óinnheimtra tekna greinist þannig:

	A hluti			B hluti	A og B hluti
	Skatttekjur	Aðrar tekjur	Samtals	Aðrar tekjur	Samtals
Niðurfærsla í ársbyrjun.....	27.400	3.300	30.700	0	30.700
Niðurfærsla, breyting á árinu.....	(6.900)	5.300	(1.600)	0	(1.600)
Niðurfærsla í árslok	20.500	8.600	29.100	0	29.100

14. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikning:

Eigið fé 1.1.2019.....	A hluti	A og B hluti
Endurmat lóða og lendna.....	886.150	712.782
Rekstrarniðurstaða (neikvæð) ársins.....	24.255	24.255
Eigið fé 31.12.2019.....	(220.117)	64.483
	690.288	801.520

15. Lífeyrisskuldbinding

Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins. Lífeyrisskuldbinding er færð á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar miðað við árslok 2019. Áætluð breyting á árinu á lífeyrisréttindum er færð í rekstrarreikning og til hækkunar á lífeyrisskuldbindingunni. Greiddur lífeyrir á árinu að fjárhæð 3,3 millj. kr., er færður til lækkunar á lífeyrisskuldbindingunni í efnahagsreikningi. Breyting á lífeyrisskuldbindingu á árinu 2019 greinist þannig:

Lífeyrisskuldbinding í ársbyrjun	A hluti	A og B hluti
Framlag vegna lífeyrisgreiðslna.....	97.103	97.103
Hækkun lífeyrisskuldbindingar á árinu.....	(3.275)	(3.275)
Lífeyrisskuldbinding í árslok 2019.....	19.877	19.877
Skammtíamhluti lífeyrisskuldbindingar.....	113.705	113.705
Langtíamhluti lífeyrisskuldbindingar í árslok 2019.....	(3.490)	(3.490)
	110.215	110.215

Núvirði áætlaðra greiðslna vegna lífeyrisskuldbindingar greinist þannig á næstu ár:

Árin 2020 - 2024.....	A hluti	A og B hluti
Árin 2025 - 2029.....	19.835	19.835
Árin 2030 - 2034.....	22.648	22.648
Síðar.....	23.301	23.301
	47.921	47.921
	113.705	113.705

Skýringar, frh.:

16. Skuldir við lánastofnanir

Breyting langtímalána á árinu greinist þannig:

A hluti:	Óverðtryggð lán	Gengistryggð lán	Verðtryggð lán	Samtals
Langtímaskuldir í ársbyrjun	33.749	0	220.918	254.667
Afborganir af lánum	(4.167)	0	(23.807)	(27.973)
Verðbætur og gengismunur	0	0	5.621	5.621
	29.582	0	202.732	232.315
Næsta árs afborganir	(4.167)	0	(26.224)	(30.391)
Langtímaskuldir í árslok	25.415	0	176.508	201.924

A og B hluti:	Óverðtryggð lán	Gengistryggð lán	Verðtryggð lán	Samtals
Staða lána í ársbyrjun	33.749	8.282	360.485	402.516
Afborganir af lánum	(4.167)	(1.149)	(30.013)	(35.328)
Verðbætur og gengismunur	0	156	9.276	9.432
	29.582	7.289	339.748	376.619
Næsta árs afborganir	(4.167)	(1.155)	(32.613)	(37.935)
Langtímaskuldir í árslok	25.415	6.134	307.135	338.685

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

	A hluti	A og B hluti
Árið 2020.....	30.391	37.935
Árið 2021.....	28.972	36.633
Árið 2022.....	29.982	37.763
Árið 2023.....	31.045	38.949
Árið 2024.....	18.997	27.028
Síðar	92.928	198.311
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	232.315	376.619

Veðsetningar

Fasteignir að bókfærðu virði 157,4 millj. kr. eru veðtryggðar fyrir skuldum að eftirstöðum 102,9 millj. kr. í árslok 2019. Sveitarfélagið hefur veitt Lánasjóði sveitarfélaga veð í staðgreiðslutekjum fyrir skuldum að eftirstöðvum að fjárhæð 273,8. millj. kr. í árslok 2019.

17. Heildaryfirlit um samantekna fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Eigið fé
A-hluti	100%	1.350.939	660.651	690.288
Vatnsveita	100%	103.604	0	103.604
Fráveita	100%	27.248	5.497	21.751
Dalaveitur	100%	136.236	140.826	(4.590)
Dvalarheimilið Silfurtún	100%	106.375	56.318	50.058
Félagslegar íbúðir	100%	17.283	66.591	(49.308)
Fasteignafélagið Hvammur ehf.	60,5%	42.151	227	41.924
Dalagisting ehf.	72,7%	57.634	16.633	41.002
Bakfærðir eignarhlutir í B hluta		(93.208)	0	(93.208)
Millifærslur, innbyrðis staða		(301.895)	(301.895)	0
Samtals		1.446.367	644.847	801.520
Hlutdeild minnihlutaeigenda		49.209	6.394	42.815
Heildarstaða sveitarfélagsins í árslok		1.495.576	651.242	844.335

18. Ábyrgðir og aðrar skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Sveitarfélagið er ásamt öðrum sveitarfélögum aðili að eftirtöldum byggðasamlögum og öðrum samstarfsverkefnum:

- Heilbrigðiseftirlit Vesturlands
- Byggðasamlag um málefni fatlaðs fólks á Vesturlandi
- Byggðasamlag um brunavarnir Dala, Reykhóla og Stranda.
- Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi

Skuldbindingar vegna þessara verkefna eru ekki færðar í ársreikninginn.

Sveitarfélögin bera hlutfallslega ábyrgð á skuldum og skuldbindingum byggðasamlaga miðað við íbúatölu á hverju ári en í tilfalli byggðasamlags um brunavarnir Dala, Reykhóla og Stranda er ábyrgðin einnig tengd fasteignamatí.

19. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í sveitarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Sveitarfélagið hefur átt viðskipti við tengda aðila á árinu. Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

20. Önnur mál

Málaferli og kröfur

Tvær málshöfðanir komu fram á árinu gangvart Dalabyggð og eru enn fyrir dómi. Annars vegar er mál vegna söluférlis Lauga í Sælingsdal og hins vegar vegna starfsmanns verktaka vegna samnings um skólaakstur. Kröfur í málunum er að stórum hluta viðurkenningarkröfur um bótaskyldu og því ekki hægt að slá því föstu hver fjárhagsleg áhrif málanna eru. Dalabyggð telur að ekki sé grundvöllur fyrir kröfunum og hefur hafnað þeim.

21. Atburðir eftir reikningsskiladag

Covid-19 heimsfaraldurinn sem nú gengur yfir mun hafa veruleg áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talið efnahagsleg. Veruleg óvissa ríkir um endanleg áhrif faraldursins s.s. vegna óvissu um hve lengi hann mun vara og hver áhrifin verða eftir að honum líkur. Vænta má að áhrif á rekstur sveitarfélagsins verði umtalsverð m.a. vegna lægri skatttekna og annarra tekna, frestun gjalddaga og aukinna útgjalda.

Það er mat stjórnenda sveitarfélagsins að ekki sé unnt, í ljósi framangreindrar óvissu, að leggja endanlegt mat á áhrif Covid-19 á rekstur sveitarfélagsins en meta greiðsluhæfi þess þó ekki skert. Til að bregðast við skammtímasveiflum í sjóðsflæði hefur sveitarfélagið tiltækt handbært fé auk möguleika á breytingum á fjárfestingaráætlun. Það er hins vegar ljóst að forsendur fjárhagsáætlunar sveitarfélagsins fyrir árið 2020 eru að miklu leyti brostnar og er nú unnið að breytingum á henni.

Skýringar, frh.:

22. Lykiltölur, frh.

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs. frh.:

	Áætlun með viðaukum		Ársreikningar			
	2019	2019	2018	2017	2016	2015
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður.....	(102.732)	(58.717)	227.320	190.629	172.120	147.320
*Skuldaviðmið, skv. reglugerð.....	38%	12%	0%	35%	39%	51%
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	(29,8%)	(24,3%)	12,7 %	12,6 %	11,8 %	10,7 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	(32,3%)	(27,8%)	10,5 %	10,7 %	9,4 %	7,1 %
Veltufé frá rekstri (til rekstrar)	(29,4%)	(22,0%)	14,5 %	12,1 %	14,4 %	12,0 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.....	3,5 %	2,9 %	2,9 %	4,4 %	4,8 %	7,2 %
Skuldahlutfall.....	62,7 %	83,5 %	77,4 %	63,5 %	66,2 %	73,1 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri mælt í árum	(1,81)	(1,37)	2,36	2,25	1,87	2,81
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við afborganir skulda og skuldbindinga.....	(7,66)	(5,21)	3,55	2,96	3,61	2,17
Veltufjárhluftall	0,98	1,40	2,01	1,97	2,03	1,91
Eiginfjárhluftall	51,5 %	51,1 %	59,7 %	62,1 %	60,1 %	57,3 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Útsvar	37,7 %	38,0 %	37,8 %	37,3 %	36,4 %	35,7 %
Fasteignaskattur	7,7 %	7,8 %	7,1 %	6,6 %	6,2 %	6,7 %
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	36,1 %	38,4 %	38,8 %	39,6 %	42,0 %	41,3 %
Lóðarleiga.....	0,8 %	0,9 %	0,8 %	0,8 %	0,7 %	0,7 %
Skatttekjur samtals.....	82,4 %	85,0 %	84,5 %	84,3 %	85,3 %	84,4 %
Aðrar tekjur	17,6 %	15,0 %	15,5 %	15,7 %	14,7 %	15,6 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(53,6%)	(50,3%)	(50,6%)	(52,2%)	(48,6%)	(49,3%)
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(0,4%)	(2,5%)	(0,9%)	0,2 %	(2,0%)	(1,4%)
Annar rekstrarkostnaður	(75,9%)	(71,5%)	(35,8%)	(35,4%)	(37,5%)	(38,6%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	(29,8%)	(24,3%)	12,7 %	12,6 %	11,8 %	10,7 %
Afskriftir	(2,5%)	(2,5%)	(2,6%)	(2,5%)	(2,7%)	(3,2%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(0,0%)	(1,0%)	0,3 %	0,6 %	0,3 %	(0,5%)
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	(32,3%)	(27,8%)	10,5 %	10,7 %	9,4 %	7,1 %

*Útreikningur skuldaviðmiðs miðar við gildandi reglur fyrir hvert ár (síðasta breyting tók gildi á árinu 2018).

Skýringar, frh.:

22. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs, frh.:

	Áætlun með viðaukum		Ársreikningar			
	2019	2019	2018	2017	2016	2015
Í þúsundum krónum á íbúa:						
Rekstur:						
Skatttekjur.....	1.061	1.062	976	944	894	781
Aðrar tekjur	227	187	179	176	154	144
Laun og launatengd gjöld	(691)	(628)	(584)	(585)	(509)	(456)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(5)	(31)	(11)	2	(21)	(13)
Annar rekstrarkostnaður.....	(977)	(893)	(413)	(396)	(393)	(357)
Afskriftir.....	(32)	(31)	(30)	(28)	(29)	(30)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(0)	(13)	4	7	3	(4)
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð)	(417)	(347)	121	120	98	66
Efnahagur:						
Eignir	1.665	2.131	2.217	1.878	1.739	1.585
Eigið fé	857	1.089	1.323	1.166	1.046	909
Skuldir og skuldbindingar	808	1.042	894	712	693	676
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	(379)	(275)	167	136	151	111
Handbært fé frá rekstri.....	(374)	(300)	54	190	126	118
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi 1. desember.....	634	634	670	670	670	676

Skýringar, frh.:

22. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs. frh.:

	Áætlun með viðaukum		Ársreikningar			
	2019	2019	2018	2017	2016	2015
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður.....	122.802	175.247	156.336	127.675	119.398	95.642
Skuldaviðmið, skv. reglugerð.....	48%	23%	32%	48%	47%	57%
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	6,5 %	12,0 %	10,9 %	11,1 %	10,0 %	8,5 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	1,2 %	6,7 %	5,3 %	6,8 %	5,3 %	2,7 %
Veltufé frá rekstri.....	5,6 %	13,4 %	10,8 %	9,4 %	11,0 %	8,4 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.....	6,8 %	1,8 %	14,1 %	7,3 %	5,2 %	7,5 %
Skuldahlutfall.....	68,1 %	67,7 %	69,3 %	58,7 %	58,3 %	66,3 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri mælt í árum	8,83	2,63	3,66	2,90	2,88	4,56
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við afborganir skulda og skuldbindinga....	1,54	3,34	2,86	2,77	3,13	1,75
Veltufjárlutfall	0,85	1,51	1,23	1,28	1,42	1,36
Eiginfjárlutfall	50,0 %	56,5 %	54,0 %	55,8 %	55,0 %	51,8 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Útsvar	31,0 %	31,3 %	31,5 %	31,3 %	30,2 %	29,5 %
Fasteignaskattur	6,1 %	5,7 %	5,3 %	5,0 %	4,9 %	5,3 %
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	29,7 %	31,6 %	32,3 %	33,2 %	34,8 %	34,2 %
Lóðarleiga.....	0,7 %	0,7 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %
Skatttekjur samtals.....	67,4 %	69,3 %	69,6 %	70,1 %	70,4 %	69,7 %
Aðrar tekjur	32,6 %	30,7 %	30,4 %	29,9 %	29,6 %	30,3 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(54,9%)	(52,6%)	(52,4%)	(54,7%)	(53,0%)	(53,8%)
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(0,3%)	(2,1%)	(0,8%)	0,2 %	(1,7%)	(1,1%)
Annar rekstrarkostnaður	(38,3%)	(33,3%)	(35,9%)	(34,4%)	(35,3%)	(36,5%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	6,5 %	12,0 %	10,9 %	11,1 %	10,0 %	8,5 %
Afskriftir	(3,5%)	(3,7%)	(3,6%)	(3,2%)	(3,4%)	(3,9%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(1,8%)	(1,6%)	(2,1%)	(1,1%)	(1,3%)	(2,0%)
Hlutdeild í hlutdeildarfélagum.....	(0,0%)	0,0 %	0,1 %	0,1 %	(0,0%)	(0,0%)
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	1,2 %	6,7 %	5,3 %	6,8 %	5,3 %	2,7 %

*Útreikningur skuldaviðmiðs miðar við gildandi reglur fyrir hvert ár (síðasta breyting tók gildi á árinu 2018).

Skýringar, frh.:

22. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs, frh.:

Í þúsundum krónum á íbúa:	Áætlun með viðaukum		Ársreikningar			
	2019	2019	2018	2017	2016	2015
Rekstur:						
Skatttekjur.....	1.058	1.051	967	937	891	778
Aðrar tekjur	511	466	422	400	374	339
Laun og launatengd gjöld	(861)	(799)	(727)	(731)	(670)	(601)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(5)	(31)	(11)	2	(21)	(13)
Annar rekstrarkostnaður.....	(600)	(505)	(499)	(460)	(446)	(408)
Afskriftir.....	(54)	(56)	(50)	(43)	(43)	(43)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(28)	(25)	(29)	(15)	(17)	(22)
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð)	19	102	74	92	67	30
Efnahagur:						
Eignir	2.134	2.359	2.090	1.776	1.637	1.536
Eigið fé	1.067	1.332	1.128	991	900	795
Skuldir og skuldbindingar	1.067	1.027	962	785	737	741
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	88	203	150	126	139	94
Handbært fé frá rekstri.....	63	148	14	193	98	103
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi 1. desember.....	634	634	670	670	670	676

Skýringar, frh.:

22. Lykiltölur, frh.

Í yfirliti þessu er borin saman ráðstöfun skatttekna til einstakra málaflokka í A hluta síðustu þrjú árin. Þjónustutekjur og aðrar tekjur sem tilheyra einstökum málaflokkum hafa verið dregnar frá gjöldum viðkomandi málaflokks. Fjárhæðir eru í þús. kr. og á verðlagi hvers árs.

Aðalsjóður:	2019	Hlutfall af skattt.	2018	Hlutfall af skattt.	2017	Hlutfall af skattt.
Skatttekjur	684.734	100,0%	664.770	100,0%	642.921	100,0%
Félagsþjónusta	(25.978)	3,8%	(23.530)	3,5%	(25.946)	4,0%
Heilbrigðismál	(1.078)	0,2%	(518)	0,1%	(513)	0,1%
Fræðslu- og uppeldismál	(331.076)	48,4%	(336.359)	50,6%	(315.885)	49,1%
Menningarmál	(63.942)	9,3%	(58.972)	8,9%	(56.418)	8,8%
Æskulýðs- og íþróttamál	(54.630)	8,0%	(55.242)	8,3%	(47.706)	7,4%
Brunamál og almannavarnir	(21.490)	3,1%	(21.486)	3,2%	(22.553)	3,5%
Hreinlætismál	(27.737)	4,1%	(19.335)	2,9%	(13.592)	2,1%
Skipulags- og byggingarmál	(16.169)	2,4%	(6.967)	1,0%	(23.762)	3,7%
Umferðar- og samgöngumál	(8.277)	1,2%	(11.625)	1,7%	(6.766)	1,1%
Umhverfismál	(9.220)	1,3%	(12.962)	1,9%	(14.928)	2,3%
Atvinnumál	(14.175)	2,1%	(21.353)	3,2%	(18.988)	3,0%
Framlög til B hluta	(295.754)	43,2%	0	0,0%	0	0,0%
Sameiginlegur kostnaður	(94.627)	13,8%	(90.431)	13,6%	(81.023)	12,6%
Lífeyrisskuldb. Auk framlags til Brúar ...	(23.009)	3,4%	(10.426)	1,6%	(27.828)	4,3%
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	6.363	(0,9%)	24.332	(3,7%)	25.478	(4,0%)
Aðalsjóður samtals	(296.065)	(43,2%)	19.895	3,0%	12.490	1,9%
Aðrir sjóðir í A hluta:						
Eignasjóður	75.948	(11,1%)	61.098	(9,2%)	67.916	(10,6%)
A hluti samtals	(220.117)	(32,1%)	80.993	12,2 %	80.407	12,5 %

Skýringar, frh.:

23. Samanburður rekstraráætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2019 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrartekjur						
Útsvar og fasteignaskattur	381.775	(4.400)	377.375	379.769	(4.400)	375.369
Framlög Jöfnunarsjóðs	295.132	0	295.132	295.132	0	295.132
Aðrar tekjur	137.182	6.945	144.127	316.433	7.444	323.877
	<u>814.089</u>	<u>2.545</u>	<u>816.634</u>	<u>991.334</u>	<u>3.044</u>	<u>994.378</u>
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld	442.369	(4.457)	437.912	549.505	(3.457)	546.048
Lífeyrisskuldbinding, breyting	3.048	0	3.048	3.048	0	3.048
Annar rekstrarkostnaður	314.267	305.167	619.434	375.334	5.329	380.663
	<u>759.684</u>	<u>300.710</u>	<u>1.060.394</u>	<u>927.887</u>	<u>1.872</u>	<u>929.759</u>
Rekstrarniðurstaða (neikvæð) fyrir afskriftir	54.405	(298.165)	(243.760)	63.447	1.171	64.618
Afskriftir	(19.414)	(797)	(20.211)	(34.125)	(202)	(34.327)
Rekstrarniðurstaða (neikvæð) án fjármagnliða	34.991	(298.963)	(263.972)	29.322	971	30.292
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(23)	(137)	(160)	(16.895)	(971)	(17.866)
Tekjuskattur	0	0	0	(203)	0	(203)
Hlutdeild minnihluta í afkomu	0	0	0	(185)	0	(185)
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	<u>34.969</u>	<u>(299.099)</u>	<u>(264.131)</u>	<u>12.039</u>	<u>0</u>	<u>12.038</u>

Skýringar, frh.:

24. Samanburður sjóðstreymisáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2019 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða	34.969	(299.099)	(264.131)	12.039	(1)	12.038
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Afskriftir	19.414	797	20.211	34.125	202	34.327
Verðbætur og gengismunur	3.703	(126)	3.577	9.171	1	9.172
Veltufé frá rekstri	58.086	(298.428)	(240.343)	55.335	201	55.536
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:						
Aðrar skammtímakr. Hækkun	0	0	0	0	(19.000)	(19.000)
Fyrirframgreiðsla v. uppgjors við Brú, breyting	3.132	0	3.132	3.132	0	3.132
Samtals	3.132	0	3.132	3.132	(19.000)	(15.868)
Handbært fé frá (til) rekstrar	61.218	(298.428)	(237.211)	58.467	(18.799)	39.668
Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	(40.000)	11.500	(28.500)	(56.931)	(10.500)	(67.431)
Eignarhlutir breyting	0	(14.000)	(14.000)	0	(14.000)	(14.000)
Langtímakr. á eigin ft. breyting.....	9.863	8.857	1.006	0	0	0
Fjárfestingarhreyfingar	(30.137)	(11.357)	(41.494)	(56.931)	(24.500)	(81.431)
Fjármögnunarhreyfingar						
Skuldir við lánastofnanir, br.	0	19.000	19.000	0	19.000	19.000
Tekin ný langtímalán	0	0	0	30.000	20.000	50.000
Afborganir langtímalána	(28.762)	0	(28.762)	(36.109)	0	(36.109)
Viðskiptast. eigin ft., breyting.....	(11.085)	304.942	293.857	0	0	0
Langtímask. við eigin fyrirt. br.	(2.632)	0	(2.632)	0	0	0
Fjármögnunarhreyfingar	(42.479)	323.942	281.463	(6.109)	39.000	32.891
(Lækkun) hækkun á handb. fé.....	(11.398)	14.157	2.758	(4.573)	(4.299)	(8.872)
Handbært fé í ársbyrjun.....	63.847	0	63.847	88.539	1	88.540
Handbært fé í árslok.....	52.449	14.157	66.605	83.966	(4.298)	79.668